

# МИРОЛЮБНУ ПОЛІТИКУ ПАРТІЇ І УРЯДУ ГАРЯЧЕ СХВАЛЮЄМО!

п-974175

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

1 ВЕРЕСНЯ —  
ДЕНЬ  
ЗНАНЬ  
ПОЗДОРОВЛЯЄМО  
З ПОЧАТКОМ  
НОВОГО  
НАВЧАЛЬНОГО  
РОКУ!

## ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА  
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 25 (1638).

29 СЕРПНЯ 1986 РОКУ.

Ціна 2 коп.

### Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

## НА СОВІСТІ НАШІЙ — ПЛАНЕТА

Хатынь, Хиросима,  
Вьетнам...  
Братья, не время ли нам  
сказать наше трудное  
слово  
о веке двадцатом?  
— Все века перекрыл  
по утратам! —  
шумит на могилах трава.  
В каждом доме —  
хозяин,  
и в каждой стране —  
голова,  
и только планета —  
на совести нашей,  
несется со скоростью  
страшной —  
27 километров  
в секунду!  
С лебедями, с росой,  
с хлорофиллом  
единственная звезда —  
на счастливом  
расстоянии от Светила.  
И. ШКЛЯРЕВСКИЙ.



21 серпня в Одесі відбулася маніфестація на підтримку Заяви Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова. Тисячі трудівників підприємств і установ, студенти одеських вузів вийшли на вулиці міста з плакатами і транспарантами «Ні — війні!», «Ми вимагаємо припинення ядерних випробувань», «Зміцнюй мир ударною працею!», «Мир — планеті!», «Зоряним війнам — ні!».

Серед учасників маніфестації були студенти і співробітники Одеського університету. Для першокурсників Ігоря Потапенка з мехмату, Жені Темної з геофаку, Алли Солкан і Оксани Матвієнко з біофаку та багатьох інших ця маніфестація була першим проявом гро-



мадянської активності в стінах університету.

З Дерибасівської колони рушили до площі Жовтневої революції. Там відбувся мітинг. Його відкрив голова обласного комітету захисту миру письменник І. П. Гайдаєнко. Перед присутніми виступив перший секретар Одеського міськкому Компартії України Р. Б. Боделан.

Учасники мітингу повністю схвалили Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова.

### ГОВОРЯТЬ СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ

В усіх підрозділах університету відбулися мітинги в підтримку Заяви Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова по радянському телебаченню. Відкриваючи мітинг співробітників ректорату, секретар партійної організації підрозділу Юрій Олександрович Бороздін зокрема підкрес-

лив, що співробітники університету, як і весь радянський народ, гаряче схвалюють і підтримують нову вирішальну акцію уряду по захисту миру на Землі і оздоровленню міжнародної обстановки.

Виступаючи — голова ради ветеранів Великої Вітчизняної війни Г. Є. Дедякін, зав. відділом патентоведення А. О. Яковлев, начальник відділу аспірантури О. М. Ларіонова, зав. навчальним відділом М. В. Пащенко — рішуче зажадали від адміністрації США припинити нові ядерні випробування, розпочати переговори про безумовну і повну заборону ядерної зброї, закликали всіх людей доброї волі примножити свої зусилля у боротьбі за реалізацію радянської Програми миру.

Всі виступаючи відзначили, що найкращою запорукою надійної безпеки нашої держави є її економічна могутність, для забезпечення якої

необхідно повсюдно підтримувати високу трудову дисципліну.

### СЛОВО — РОБІТНИКАМ

27 серпня в трудових колективах університету відбувся черговий політдень на тему «Заява М. С. Горбачова — політика реалізму, миру і співробітництва».

З великою увагою вислухали співробітники ректорату виступ учасника Великої Вітчизняної війни — проректора, професора Л. О. Ануфрієва.

Як завжди, активно пройшло заняття в учбово-експериментальних майстернях, яке відкрив вступним словом директор УЕМ М. І. Абрамов.

Конкретними діями відповідає робітничий колектив майстерень на підключення партії і уряду про мирне майбутнє нашого народу. Слово беруть комуністи.

Слюсар Г. О. Звенігородський: особистий місячний

план виконав на 115 процентів. Взяв зобов'язання план наступного місяця виконати на 120 процентів, підвищити організованість в роботі, якісно виконувати всі завдання.

Слюсар С. О. Савік Зобов'язався план виконати на 105 процентів при високій якості робіт, добиватися підвищення продуктивності праці.

Старший майстер В. О. Костюк і інженер-технолог В. І. Піддубний висловили загальну думку присутніх, що ударна праця всього колективу, зацікавленість кожного в економічному зміцненні країни є найкращою відповіддю на небезпечну і авантюристичну політику адміністрації США.

У всіх колективах, де проходив єдиний політдень, учасники його гнівно засудили ядерні безумства імперіалістичних сил Заходу і гаряче підтримали послідовну, реалістичну, миролюбну політику КПРС.

# ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ

30 вересня відбудеться велика нарада професорсько-викладацького складу, якою за традицією в університеті відкривається новий навчальний рік.

Як і в інших вузах країни, цьогорічна нарада повинна пройти в обстановці вимогливості і самокритичної оцінки того, що було зроблено, з турботою про якнайкраще виконання накреслених XXVII з'їзду КПРС, XXVII з'їзду Компартії України, квітневого (1985 р.) і червеневого (1986 р.) Пленумів ЦК КПРС, програми перебудови вищої школи і підготовки висококваліфікованих кадрів для народного господарства.

Ще раз очевидно, що в центрі уваги зборів в першу чергу повинні бути ті проблеми, від розв'язання яких значною мірою залежить успішна робота всього університетського колективу.

Так, недопустимі зволікання у справі укладання договорів відносно цільової підготовки спеціалістів науково-виробничого профілю, бо це, як відомо, стримує розвиток навчально-лабораторної і матеріально-технічної бази університету за рахунок пайової участі міністерств і відомств.

Ще недостатній зв'язок нашого вузу з промисловими підприємствами, відсутність філіалів кафедр на виробництві, слабо реалізуються можливості комп'ютеризації навчального процесу, повільно перебудовується науково-методична робота.

Досить гострими залишаються і кадрові проблеми. Зокрема, на багатьох факультетах і кафедрах немає реальних резервів на заміщення керівних посад (деканів, заст. деканів, завідуючих кафедрами).

Головним змістом всієї роботи в університеті в першому в XII п'ятиріччї навчальному році, безперечно, стануть заходи, передбачені очікуваною реалізацією розробленої ЦК КПРС програми перебудови вищої школи. Складність проблеми полягає в тому, що справді нелегко визначити для себе першочергові завдання в цій важливій роботі. І тут на допомогу кожному викладачеві і співробітникові ректорату повинна прийти осіння нарада, адже від того, наскільки глибоко, принципово і критично буде проаналізовано стан справ в університеті, залежить наша спроможність скласти свою особисту програму дій.

Які ж проблеми повинні бути основними в діяльності кожного з нас?

Особливу увагу слід, очевидно, з перших же днів навчального року приділити новому поповненню університету, вчорашнім абітурієнтам.

Звичайно, про якість набору можна буде судити за результатами першої зимової сесії. Але це не звільняє нас від напруженої, копіткої творчої роботи, мета якої — допомогти першокурсникам якомога швидше увійти в атмосферу і ритм університетського життя. Особлива роль у цій справі буде належати, безперечно, викладачеві.

Завдання не з легких, якщо прийняти до уваги, що на відміну від попередніх років віднині основні зусилля викладачів повинні бути спрямовані на індивідуальну роботу зі студентами. При цьому слід пам'ятати, що буде помітно скорочене тижневе навантаження на студентів. За рахунок ліквідації четвертих пар передбачається створення умов для більш напруженої і змістовної самостійної роботи юнаків і дівчат.

Якість майбутнього спеціаліста в значній мірі залежить від того, як глибоко і повно буде засвоєно студентами програмний матеріал. А це значить, що в університеті мають бути високою учбова і трудова дисципліна. Висока вимогливість, без якої всі плани приречені на провал, передбачає, зокрема, непримиренність до недбайливості, лінощів і безвідповідальності окремих студентів. У вузі не повинно бути баласту. Тож із самого початку студенти-першокурсники мають відчувати особисту відповідальність за результати своєї праці.

Однак високу якість навчального процесу неможливо забезпечити одними лише примусовими заходами. Ефективність впливу викладача на студента буде тим більшою, чим привабливішою буде особистість самого наставника. Отже, підвищення педагогічної майстерності викладачів — не тільки веління часу, але й необхідна умова перебудови. Треба не на словах, а на ділі звільнитися від сірості, догматизму, начотництва і формалізму.

Не менш важливо з самого початку навчального року створити сприятливі умови для плідної роботи як студентів, так і викладачів, і в цьому не може бути дрібниць. Бо від того, які побутові умови будуть створені в гуртожитках, як будуть працювати всі університетські служби, яку турботу буде виявлено про викладацький склад буде залежати успіх наших зусиль і врешті решт кінцеві результати всієї діяльності багаточисельного університетського колективу.

А звідси випливає необхідність ще більш послідовно і рішуче удосконалювати стиль роботи усіх вузівських ланок і в першу чергу управління навчальним процесом. Без перебудови роботи партійних організацій факультетів, вузівського комсомолу, профспілкових і громадських організацій не можна розраховувати на свідомість і громадську активність студентів.

Завтрашній день університету — це і турбота про майбутнього абітурієнта. Як свідчать попередні оцінки цьогорічного прийому, у цій важливій справі є ще чимало недоліків. Потребує подальшого удосконалення не лише нововведена система прийому, але й уся профорієнтаційна робота в університеті.

Незабаром студенти заповнять аудиторії. Розпочнеться копітка, буденна і нелегка робота по підготовці справді висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства країни.

Удачі вам, товариші, і плідної роботи!

## ЛЕНІНСЬКИЙ УРОК

1 вересня — справді хвилюючий день не лише для школярів і студентів. Це свято всенародне. Бо перші кроки у світі знань в нашій країні завжди поєднуються з надіями і сподіваннями на мирну творчість, натхненну працю.

Уроки Миру в школах, Ленінські уроки в студентських аудиторіях в цьому році пройдуть в атмосфері особливої громадянської активності радянських людей в боротьбі за мир, за щасливе майбутнє нашої країни.

Проведе Ленінський урок перед студентами-першокурсниками і доцент кафедри філософії гуманітарних факультетів Юрій Йосипович Зуев. З ним зустрівся наш кореспондент.

— Юрію Йосиповичу, з якими думками Ви ввійдете в аудиторію?

— Навряд чи зможу я відповісти зараз на це питання, бо звернення до аудиторії — це завжди в певній мірі експромт. Інакше такий важливий захід як Ленінський урок неминуче перетворився б у звичайну, а можливо і нудну лекцію. Саме цього я найбільше побоююсь.

Скажу лише, що кожен, кому доведеться 1 вересня відкрити навчальний рік, обов'язково приверну увагу аудиторії до Заяви Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова про радянському телебаченню. Справді, хіба філософська проблема життя і смерті, само-

го існування людства не є сьогодні найважливішою?

Саме Заява знову і знову нагадує нам, що перед усіма нами стоять проблеми, які потребують нового підходу. Людство опинилось перед необхідністю рішуче відмовитися від звичних стереотипів мислення. Це справжня революція в умах. І зверніть увагу на суттєву деталь: саме наша соціалістична країна стала піонером філософського переосмислення співіснування народів.

— До речі, чи просто людські докорінно змінити свій стиль мислення, і що таке, на Вашу думку, мислення по-новому?

— Пам'ятаєте відомий вис-

лів: «Стиль — це сама людина»? Якщо погодитись з цим, то треба визнати, що перебувати своє мислення зовсім не просто. Ось чому так нелегко викоринувати горезвісні стереотипи, а більш конкретно — штампи в нашому сплунуванні зі студентською аудиторією.

Що значить мислити по-новому? Гадаю, що це перш за все вміння говорити правду. Зокрема, якщо сьогодні не бачити різниці між імпріалістами — запеклими ворогами миру і ліберальною буржуазією Заходу, яка під впливом аргументів радянської зовнішньої політики змушена визнати справедливість наших доказів, то це значить, що ти особисто нічого не зрозумів в діалектиці тих змін, які торують собі дорогу після XXVII з'їзду КПРС. А діалектика така: з кожним днем наше мислення під впливом зовнішніх обставин стає все більш моральним.

— Юрію Йосиповичу, можете Ви сказати відверто, чого найбільше побоюєтесь в процесі перебудови у вузах?

— Суддів з консервативним мисленням із комісії по перевірці нашої роботи. Бо мій життєвий досвід свідчить, що коли ти намагався перебувати на заняттях філософії, то перший, хто тебе не розуміє і ніколи не перебудується сам, це — перевіряючий.

Записав М. УСПЕНОВ.

## У ДОБРИЙ ЧАС!

Комітет комсомолу Одеського держуніверситету ім. І. І. Мечникова сердечно вітає нове поповнення і поздоровляє вчорашніх абітурієнтів, сьогоднішніх студентів-першокурсників з успішним завершенням вступних іспитів.

Ви вливаєтесь в шеститисячну комсомольську організацію, яка має на своєму рахунок великі традиції і значні звершення.

На вас, першокурсників, чекає цікава робота в аудиторіях і лабораторіях, в наукових гуртках і лекторських групах, в студентських будаганах і гуртках художньої самодіяльності, в клубах інтернаціональної дружби.

Сьогодні, коли ритм життя радянського народу обумовлюється стратегією прискорення, комсомол рішуче позбав-

ляється всілякого баласту.

Суть перебудови роботи комсомолу, вважає ЦК ВЛКСМ, у тому, щоб не всупереч інтересам і запитам молоді, а якраз виходячи з них цілеспрямовано формувати високі духовні і розумні матеріальні потреби юнаків і дівчат.

Ми впевнені, що головний фронт перебудови повинен проходити через академічну групу. Саме комсомольська організація має стати основним резервом поліпшення всієї навчальної і виховної роботи з молоддю. Ось чому кожен з вас зобов'язаний чітко визначити своє місце в житті первинної комсомольської організації. Адже від цього у повній мірі залежить успіх діяльності університетського комсомолу.

Будемо завжди пам'ятати

слова Михайла Сергійовича Горбачова про те, що якщо ми хочемо відчувати результати перебудови, то кожен повинен починати її з себе.

Комсомольська організація університету готується новими досягненнями у навчанні і суспільно-корисній роботі зустріти XX з'їзд ВЛКСМ, який відбудеться в Москві у квітні 1987 року.

Комітет комсомолу впевнений, що своїм молодим запалом, енергією та ініціативою першокурсники допоможуть нам поживати роботу спільно. Це буде наш достойний внесок у копилку добрих справ на честь наступного XX з'їзду ВЛКСМ.

У добрий час!

Л. МИКИТАСЬ,  
секретар комітету  
комсомолу ОДУ.

## НЕ ЗАВЖДИ МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ...

В цьому році я закінчив середню школу селища Ленінське Кримської області. З самого дитинства мріяв про зірки. Частенько сидів на ганку свого будинку і вдивлявся в кримське небо, де відшукував знайомі зірки. Наш вчитель астрономії Масальцев Олександр Іларіонович дуже цікаво розповідав про історію виникнення зірок. І я вирішив, що все своє життя присвячу вивченню астрономії.

Дуже мрію відкрити свою зірку, яку хочу назвати на честь моєї матері. Мати для мене завжди була і є вірним другом, порадиником. У мене від неї немає ніяких таємниць. У матері нас четверо, і кожному з нас вона готова віддати все, щоб тільки ми були щасливими.

І ось я вже абітурієнт фізичного факультету Одеського державного університету імені Мечникова. Коли я вперше підійшов до університету, то навіть защемило в серці.

Боязливо підіймаюся по сходах храму науки. І мені зразу здалося, що потрапив неначе до вулику. Всюди молоді хлопці і дівчата, які теж мріють бути студентами університету.

Заходжу до приймальної комісії... Великий, світлий зал, де відразу відчувається, що бажаючи

### ЗАМІСТЬ МОРАЛІ

Будемо відверті: прочитавши листа Андрія, ми зрозуміли — у хлопця дійсно є мрія. І звичайно, в душі ми щиро побажали йому успіхів на екзаменах. То ж яким було наше розчарування, коли, уважно переглянувши список абітурієнтів, зарахованих студентами астрономічного відділення фізфаку, я не знайшов в ньому прізвища Андрія Андрущенка.

Пішли в приймальню комісію. Документів вже не було, він їх забрав. Проте нам повідомили, що Андрій справді мав плідну працю за успіхи у вивченні фізики і астрономії і диплом про закінчення заочної астрономічної школи при ОДУ. Але, як свідчить екзаменаційний лист, Андрій слабо склав вступні іспити (фізика — 3, математика — 4, твір — 3).

Кого можна звинувачувати в цій невдачі: школу, яка завищувала оцінки? Андрія, який не розраховував своїх можливостей? Дехто, очевидно, подумав: хіба не могли університетські екзаменатори зважити на те, що у хлопця була мрія?

І саме на цьому сажемо: стоп! Якщо міркувати таким чином, мимоволі виникає питання: тоді в чому ж суть курсу? Що це: поєднок знань чи гра у милосердя? Очевидно,

вступити багато. Підходжу до столику, де приймають документи на фізичний факультет. Починаю здавати документи.

Нарешті всі клопоти позаду. В руках тримаю довідку про здачу документів. З цієї хвилини я вже не просто вчорашній школяр, а абітурієнт фізичного факультету університету.

Через годину нас, абітурієнтів-астрономів, на фізичному факультеті чекала профорієнтаційна комісія, яку очолював декан факультету. За результатами співбесіди комісія приймала рішення про надання додаткових балів. Ще п'ять хвилин хвилювання, і з великою радістю я виходжу з деканату. Два додаткових бали — це вже не так мало!

Протягом чотирьох тижнів я відвідував підготовчі курси з предметів, які мав здавати під час вступних іспитів: математики, фізики, літератури.

Остання консультація. Викладач фізики на прощання сказав: «Ні пуху, ні пера!».

Скоро екзамені!..

АНДРІЙ АНДРУЩЕНКО,  
абітурієнт фізичного  
факультету (астрономія).

двох думок не може бути. Справедливість вимагає, щоб перевагу видавали тим, у кого кращі знання.

Отже, невдача Андрія — це не кінець мрії, а привід серйозно замислитися над тим, що сталося. І працювати бо без глибоких знань своєї зірки не відкрити.

Невдача Андрія — пересторога і для тих, хто переживає сьогодні радість вступу до університету. Ім теж слід пам'ятати, що від прийому у студенти до отримання диплому як то кажуть «дистанція огромного розміра». Щоб утриматись в сілді, треба працювати. Іншого варіанту бути не може.

ні лекції. Більшість з нас проходить спеціалізацію в лабораторіях інституту.

Знайомство з підприємствами хімічного профілю і з науковими лабораторіями збагатило нас новими знаннями і навичками.

Отже, звіт з практики здано, залік отримано. Попереду IV курс!

І. ДОБРОДЗЕЙ,  
студентка IV курсу  
хімфаку.

Завершується трудове літо. А попереду не менш відповідальна робота студентів на колгоспних ланах. В студентських будзагонах підбиваються підсумки. Не обійшлося без прикрас, без накладок. Причин багато і вони різні. Та особливу увагу при підведенні остаточних підсумків повинні привертнути випадки на зразок того, про який йдеться в кореспонденції командира СБЗ «Імпульс» Ю. Кучеренка «Образ». Бо те, що сталося з бійцями цього будзагону, виходить за межі простого непорозуміння. Це вже зіткнення двох світоглядів, в якому, на жаль, справедлива позиція студентів потерпіла поразку. Чому так сталося? На це питання має дати відповідь комітет комсомолу ОДУ, розібравшись ретельно у всіх обставинах.

## ЗДОБУТКИ І ПРОРАХУНКИ

або Трудовий семестр — не розвага

В комітеті комсомолу ОДУ протягом літа працювали штаби «Абітурієнт» і «Трудове літо». Про роботу цих штабів розповідають їх керівники.

**Наталія Ананьєва, студентка ІV курсу філфаку, начальник штабу «Абітурієнт»:**

— Наш штаб розпочав роботу ще навесні. У штабі працюють представники всіх факультетів — всього 10 чоловік, і всі вони в кінці навчального року проводили в школах міста бесіди про нові правила прийому у вузи.

У липні був створений консультативний пункт штабу «Абітурієнт». Майже всі абітурієнти, які приходили до приймальної комісії подавати документи, користувалися послугами штабу. Ми поселяли приїжджих у гуртожитки, давали довідки, роз'яснювали, як заповнювати профорієнтаційні анкети. Члени штабу провели рейд у гуртожитках, перевірили умови проживання абітурієнтів. У спеціально випущених стіннінках жваво розповідали про студентське життя факультетів. Найкращі стіннівки були у фізиків та біологів.

В серпні розпочалися вступні іспити, і до комітету комсомолу потягнулися перші «щасливчики» — ті, хто були зараховані до університету за результатами одного чи двох екзаменів.

В журнал співбесіди ми записували, яку громадську роботу проводив кожний на місці навчання чи праці, якими видами спорту та художньої самодіяльності захоплюється, чим хотів би займатися в університеті. Все це допоможе створити комсомольський актив на перших курсах, виявити

справжні пристрасті і бажання студентів. Ми також допомагали сектору заліку комітету комсомолу взяти на облік всіх комсомольців-першокурсників.

Для тих, хто не вступив до університету, ми організували профорієнтаційний курс. Пропонуємо адреси бюро працевлаштування, рекламні проспекти технікумів, ПТУ міста. Але поки що мало хто звертається за допомогою.

Хочу відзначити найкращих членів нашого штабу, які працювали бездоганно та ініціативно протягом усього літа. Це студентки хімфаку Віра Куземченко та Інна Добродзей і студентки факультету РГФ Світлана Гавриченко та Галина Маркова.

**Манана Матковська, студентка 3-го курсу РГФ, начальник штабу «Трудове літо»:**

— Наш штаб розподіляє об'єкти, на яких протягом місяця працюють під час третього трудового семестру ті студенти, які не стали членами студзагонів і не проходять виробничої практики. Цього літа наші студенти працювали в ЖЕУ-35 вожатими, у фондах наукової бібліотеки, в ботанічному саду, у гуртожитках і учбових корпусах. Близько 50 чоловік працювали у радгоспі «Родина» Біляївського району на сільгоспроботах. Лекторська група історичного факультету «Урожай-86» виїжджала з лекціями у радгоспи і колгоспні області.

Юристи брали участь в роботі ДНД Центрального району. Зокрема, 20 серпня наші хлопці взяли участь у рейді по роботі з неповнолітніми. Студенти відвідували підлітків, які стоять на обліку в міліції, розмовляли з ними та їх батьками, виявляли, чи вони працевлаштувалися після

8-го класу, яка їм потрібна допомога.

Однак, треба зазначити, що деякі студенти не з'явилися для проходження третього трудового семестру. На мехматі таких 25 чоловік, на фізичному факультеті — 10. Безпідставні неявки є на кожному факультеті. Комітет комсомолу обов'язково ретельно розбереться у всіх випадках і має намір просити адміністрацію позбавити стипендій і не селити в гуртожитки тих студентів, які не з'явилися на роботу без поважних причин.

В університеті працювали і факультетські штаби «Трудове літо», але в деяких організаціях робіт була взагалі незадовільною. Так, студенти філфаку (начальник факультетського трудового штабу Алла Кащенко) погано працювали на прибиральні учбового корпусу на Пролетарському бульварі.

Найбільш оперативно працював штаб на фізичному факультеті (начальник штабу Тетяна Смик).

З цього приводу хочу сказати, що у факультетські штаби «Трудове літо» треба підбирати студентів, виходячи з їх організаторських здібностей, щоб вони вміли чітко давати завдання і своєчасного виконання. Зіткнувся наш штаб і з такою проблемою: на парткомі університету було вирішено, що трудовим літом займається комітет комсомолу, а не деканати, але були випадки, коли студенти відмовлялися від нашого завдання тому, що їм дали в деканаті іншу роботу.

Абітурієнти, які вступили цього року до університету, теж відпрацювали по 5 днів на університетських об'єктах.

Записала Б. Вернікова.

Подожди, командир, задержи на минуту отряд,  
Я хочу поспостеріти на знакомые лица ребят.  
Это им предстоит за короткий двухмесячный срок  
Передать себя и осилить духовный порог.  
У тебя, стройотряд, есть немало смертельных врагов —  
Вместо дела — вранье и потоки напыщенных слов,  
Эгоизм и тщеславье, погоня за «длинным рублем»,  
Да и мало ль чего... Но не будем сегодня о том.  
Лучше вспомним твоих безусловно надежных друзей —  
Это дружба и честность — они-то, конечно, сильней.  
Вы уходите вместе, и часто не скажет лицо,  
Кто вернется героем, а кто прослышет подлецом.  
Подожди, командир, посидим перед дальним путем,  
Мы и так на земле наспах думаем, наспах живем...  
У тебя под началом твои однолетки-друзья,  
И тебе перед ними солгать и сфальшивить нельзя.  
Здесь ни скрытых, ни тайных не может быть масок и схем.  
Дорогой стройотряд, ты как самый могучий ренген,  
Не щадя, не жалея, не дав ни солгать, ни вздохнуть,  
Отмечаешь наносное, вдруг высветишь самую суть.  
Подожди, командир, задержи на минутку отряд,  
Я хочу поспостеріти на знакомые лица ребят,  
Может все-таки скажет знакомое чье-то лицо,  
Кто вернется героем, а кто подлецом.

**В. НЕМЕРЦАЛОВ,**  
командир об'єднаного студентського будзагону.

Урок совісті

## ОБРАЗА

Студентський будівельний загін фізичного факультету «Імпульс» розпочав у липня роботу на будівництві вісімнадцятиквартирного житлового будинку для робітників маслосирзаводу у селищі Красні Огни. Договір на цю будівлю був укладений з ПМК-8 (пересувна механізована колона) м. Котовська. З перших днів адміністрація ПМК-8 стала порушувати умови договору. Протягом 8 днів, незважаючи на настійні вимоги будзагонівців, не був виписаний акорд-наряд, яким обумовлюється обсяг робіт, строки їх виконання та заробітна плата. Коли нарешті акорд-наряд з'явився на світ, в нього було написано шість робітників ПМК по 5-му і 6-му розрядах і шість наших хлопців були записані мулярами, а інші студзагонівці, які так само працювали на кладці стін, були зараховані чорноробами.

Згадані робітники ПМК працювали до 17 годин з двома вихідними в той час, як будзагонівці не мали ніяких вихідних і працювали весь світловий день. Весь приробіток за годину із зниженнями на 20 проц. нормами виробітку. Установленими для студентів, розподілявся і на цих робітників. Коли ми стали вимагати, щоб цих робітників забрали з об'єкту і дали нам змогу самостійно його будувати, з боку адміністрації ПМК і Красноокнянського райкому комсомолу було висунуто звинувачення в тому, що ми не маємо відповідної кваліфікації, нічого не вміємо і не зможемо працювати без цих робітників. У той же час перший секретар райкому комсомолу Володимир Ткач по телефону зв'язався з комітетом комсомолу ОДУ і говорив про те, що ми не вміємо працювати і про якусь аморальну поведінку будзагонівців. Ми звернулися до райкому партії з проханням вирішити наше питання, але звідти нас направили до того ж Ткача, щоб він розібрався. А той ударився в амбіцію. Загін зняли з харчування на 1 день, в той час, коли будзагонівці ще не отримували грошей за свою роботу. Намагалися посварити членів загону з його командиром. Секретар райкому комсомолу заявив і в обласний штаб, що наші будзагонівці ще не можуть працювати самостійно.

Штаб провів на нашій будівлі конкурс професійної майстерності серед мулярів. Зібралися 60 бійців студентських будівельних загонів, які представляли 7 вищих навчальних закладів. Перемогла бригада нашого загону на чолі з Володимиром Солов'йовим. Переможці одержали багато цінних подарунків. Про це згадання розповідалось в районній газеті «Промінь Ілліча» від 2 серпня. Так ми підтвердили свою мулярську майстерність. Але після цього на об'єкті з'явилися вже дві бригади робітників ПМК. Ми були змушені поставити питання про передислокацію загону на інший об'єкт. Адміністрація ПМК визнала, що порушила договір і була згодна розірвати його, дозволивши нам перейти на інший об'єкт. Проте обласний штаб відмовився перевести наш загін на іншу будову.

Але ми не можемо залишити без уваги цей випадок. Адже 25 студентів більше місяця працювали на об'єкті і мали намір побудувати будинок для робітників (повністю збудовано перший поверх і розпочато другий). Безчесне ставлення до договору із студентами з боку адміністрації ПМК, прагнення «видіти» зі студентської праці приробітки для своїх робітників, безпринципна позиція секретаря райкому комсомолу В. Ткача, а також обласного штабу привели до того, що третій трудовий семестр став для нас, членів загону «Імпульс», одним з найгірших епізодів у нашому житті.

**Ю. КУЧЕРЕНКО,**  
командир СБЗ «Імпульс»,

**О. ОНИЩЕНКО,**  
член ревізійної комісії СБЗ,

**О. ОВЧИННИКОВ,**  
комісар СБЗ,  
студенти ІІІ курсу фізфаку.

## «ЧАЙКА»

25 студенток факультету РГФ свій третій трудовий семестр провели в Іллічівському морському торговому порту. Тут бійці СБЗ «Чайка» працювали тальманами.

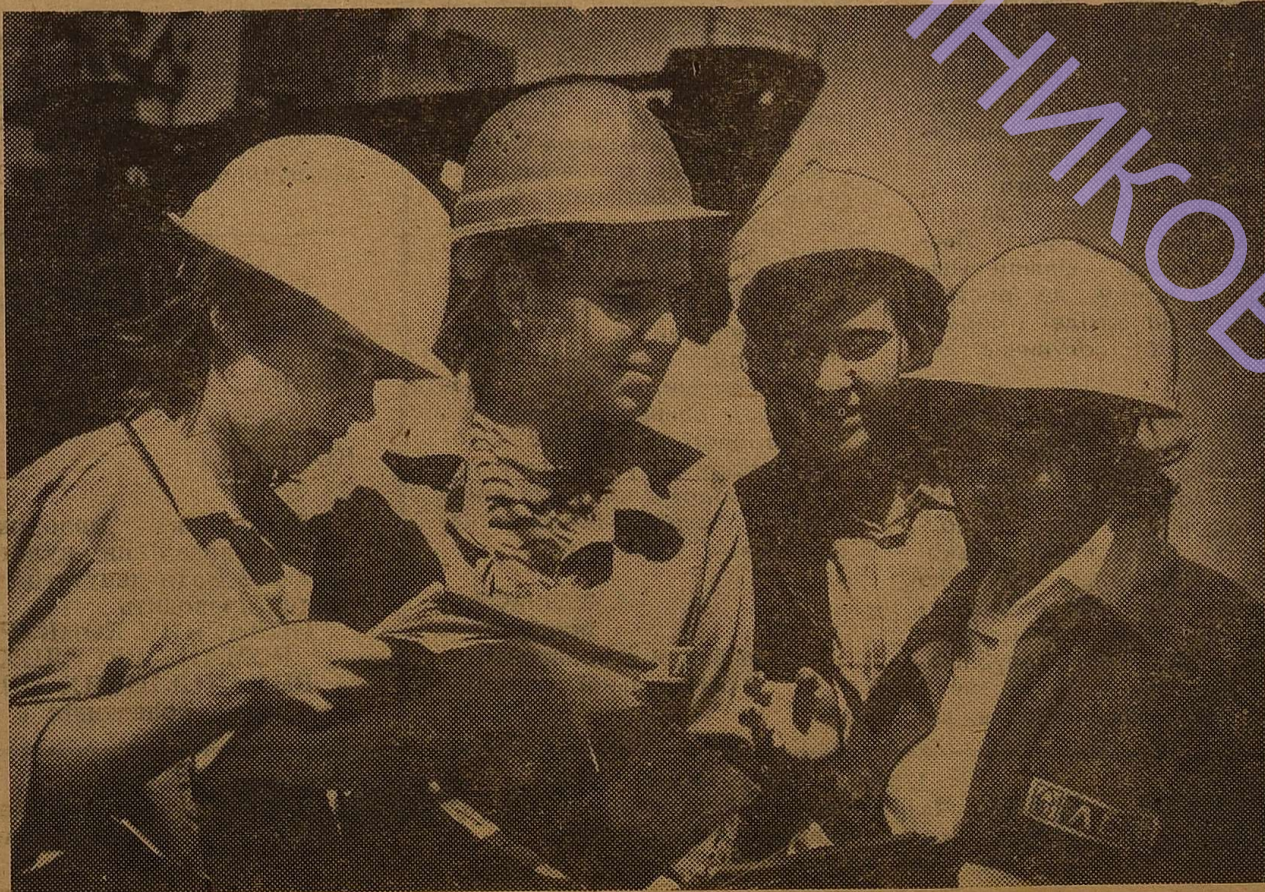


— Завдання на перший погляд не дуже важке, — говорить командир загону студентка ІV курсу англійського відділення Ліліана Гуторова, — дівчата вели облік вантажів, доставлених радянськими та іноземними суднами. Але в цій справі необхідні точний розрахунок, неослабна увага, тісний контакт як з докерами-механізаторами, так і з інженерами та диспетчерськими службами порту.

За два місяці роботи в загоні не було жодного порушення трудової дисципліни, всі виробничі завдання виконувались у встановлені строки.

здійснювали шефство над дитячим садком портовиків «Усмішка». Вони виготовляли іграшки, читали книжки, проводили веселі ігри.

На знімку: бійці СБЗ «Чайка» — тальмани Іллічівського морського торгового порту — СВИТЛАНА ДЯЧЕНКО, командир загону ЛІЛІАНА ГУТОРОВА, СВИТЛАНА ПРИГУНОВА, ОЛЕНА МИРГОРОДЕЦЬ підводять підсумки трудової вахти, гроші за яку були перераховані у фонд молодіжних організацій країн, які розвиваються.



У вільний час дівчата

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

# ГОРДІСТЬ

# РОСІЙСЬКОЇ

# НАУКИ

В історії нашого університету чільне місце справедливо посідає видатний російський вчений, один з основоположників вітчизняної і світової палеоботаніки, член-кореспондент АН СРСР, дійсний член АН УРСР Африкан Миколайович Криштофович. Свої геолого-палеоботанічні дослідження він проводив в багатьох районах України, Середньої Азії, Східного Сибіру, Далекого Сходу, а також в Японії, Манчжурії, на Філіпінах. Результати цих досліджень знайшли відображення в 472-х наукових роботах, включаючи 45 монографій, в яких розглядаються тисячі видів викопної флори, історія її розвитку зі стародавніх часів, а також причини еволюції і міграції рослинного світу.

Африкан Миколайович Криштофович народився 9 листопада 1885 року. В 1902 році він закінчив гімназію з срібною медаллю і відразу вступив на природниче відділення фізико-математичного факультету Одеського університету. Студентські роки (1903—1908 рр.) співпали з періодом Першої російської революції, і багато студентів університету, в тому числі і Криштофович, були захоплені революційним рухом. В університеті виникали різні гуртки, включаючи і біологічний, активним членом якого був Криштофович декілька років. З цього гуртка вийшли в ті роки відомі геологи — А. К. Алексеев, Е. А. Гапонов, І. П. Хоменко, ботаніки — Г. А. Боровиков, А. А. Сапегін, Д. Н. Сосновський та інші. Дослідження членів гуртка друкувалися в збірниках, де в 1906 році була опублікована й перша наукова робота А. М. Криштофовича. Напутне слово в палеоботаніку він одержав від професора Ф. М. Каменського, який очолював кафедру ботаніки.

З весни 1907 р. А. М. Криштофович за порадою професора Г. І. Танфільєва приступив до вивчення колекції викопної флори Волинського палеогена, який зберігався в Геологічному кабінеті університету. Крім кабінетних досліджень Африкан Миколайович неодноразово брав участь разом зі своїми університетськими колегами в геологічних екскурсіях по Північно-Західному Причорномор'ю, займався під керівництвом професора Ласкарьова розкопками вимерлих слонів, гієн, страусів. Він також був постійним учасником поїздок по морю з метою драгування дна шельфової зони в районі біологічної станції університету на Малому Фонтані. Багато часу, крім того, він приділяв вивченню флори в бухті Ласпі, найтеплішій ділянці Південного Криму, де ростуть пишні весняні орхідеї і середземноморське полуничне дерево.

Результати дворічних досліджень цього субтропічного куточка Криму були викладені в дипломній роботі А. М. Криштофовича «Нарис рослинності Ласпі і Байдарської долини» (1908 р.), в якій було описано біля 600 назв рослин. В цьому ж році ця дипломна робота була опублікована. З великим піднесенням А. М. Криштофович писав, що

південний берег Криму є реліктовою зоною третичної флори середземноморського типу, яка раніше була характерною і для Середньоруської рівнини, але потім відступила на південь у зв'язку з похолоданням клімату. На момент захисту дипломної роботи він уже сформувався як спеціаліст-палеоботанік, який займався вивченням неогенової і палеогенової рослинності південних районів України.

Після закінчення в 1908 р. університету Африкана Миколайовича залишили в очній аспірантурі природничого відділення «для підготовки до професорського звання». Успішна його робота в Новоросійському університеті була помічена в Геолкомі Росії (Петербург) і звіт, починаючи з 1909 р., почали надходити посылки з відбитками юрської флори Туркестану, Далекого Сходу і Манчжурії.

Оскільки основним об'єктом його вивчення була третична флора України, то у вченого виникла необхідність значно розширити стратиграфічний діапазон палеоботанічних досліджень, включаючи юрську і мелову флору. Однак в Одесі тоді не було відповідної палеоботанічної літератури і колекцій з мезозойської флорою, що привело до необхідності відправляти юрські і мелові рослинні останки для визначення зарубіжним ученим, зокрема, професору Натгорсту (Лондон) і професору Освальду Гееру (Женева). Щоб самому навчитися проводити ці дослідження, А. М. Криштофович звернувся до деяких західних учених з проханням надіслати йому публікації по мезозойській флорі. В першій половині 1909 року Криштофович зібрав в Донецькому басейні зразки юрської і карбонової флори, які склали основу для створення на Україні першої колекції допалеогеної рослинності.

В 1911 р. А. М. Криштофович склав магістерські іспити і був призначений ад'юнктом-доцентом Ботанічного кабінету Новоросійського університету. В 1910—1914 рр. він здійснює ґрунто-ботанічні експедиції в Іркутську область, на річку Кринка поблизу Таганрога, наукові командировки в Японію, в Німеччину, Англію, Францію.

В 1914 році А. М. Криштофовича запросили за конкурсом в Геолком (Петербург) на посаду геолога-палеонтолога. Тут він працював майже 40 років і особливо яскраво проявив свій геологічний талант.

За час роботи в Одесі Африкан Миколайович опублікував майже 50 наукових статей, з яких більше половини присвячені палеоботаніці України. Працюючи потім в Геолкомі, він здобув світову славу, збагатив геологію і палеоботаніку фундаментальними дослідженнями з морфології, анатомії і систематики викопної флори, історії її розвитку від раннього палеозою до антропогена, по його чудовому підручнику «Палеоботаніка» продовжують навчатися тисячі студентів-геологів нашої і зарубіжних країн.

**І. СУЛІМОВ,**  
професор  
кафедри палеонтології  
і регіональної геології  
ОДУ.

1 сентября в Одесском художественном музее открывается выставка «Коллекция Арманда Хаммера».

Арманд Хаммер — крупный американский промышленник и активный сторонник борьбы за мир, взаимопонимание и сотрудничество между СССР и США. В 1921 году Хаммер приехал в Россию. Здесь он встретился с Лениным. Эта встреча заставила молодого американца на многое посмотреть по-другому. И сегодня 87-летний председатель правления крупнейшей американской компании «Оксидентел петролеум корпорейшн» активно сотрудничает с нашей страной. При участии этой компании, кстати, строился припортовый завод в поселке Южный в Одессе.

Коллекция Хаммера — явление уникальное. Рафаэль и Рубенс, Коро и Мане, Дега и Сезанн, Пикассо и Шагал — такое созвездие прославленных имен уникально для частного собрания. Хаммер не похож на многих других коллекционеров. «Я считаю, что великие произведения искусства должны быть доступны всем. Поэтому при создании этой коллекции я предназначал ее всем любителям искусства. Только возможность поделиться своей коллекцией с другими приносит мне истинную радость и удовлетворение. Я испытываю теплое чувство, когда вижу восторг зрителей, наслаждающихся гениальными произведениями», —



## ШЕДЕВРЫ ПЯТИ ВЕКОВ

писал Арманд Хаммер. Коллекция была показана во многих городах США, Западной Европы, Южной Америки, на Ближнем Востоке. Сегодня она предлагается вниманию одесского зрителя.

«Юнона», одно из величайших творений Рембрандта. А моделью для создания образа богини изобилия стала жена художника. Сильная молодая женщина в расцвете красоты смотрит на нас с полотна. Она облачена в роскошные одеяния и увенчана золотой короной. К самым замечательным образцам искусства старых мастеров принадлежат и три рисунка Рембрандта.

На выставке представлены работы художников многих национальных школ. Среди художников XVII века особое

внимание привлекает эскиз выдающегося испанского художника Гойи.

Наиболее полно представлено искусство Франции. Невозможно даже просто перечислить имена почти сорока выдающихся мастеров французской живописи. Но назвать некоторых из них все же следует. Стиль рококо представлен прекрасным полотном Ватто, произведения Коро — это целая выставка в выставке.

Нет, пожалуй, другой группы художников, которых искусствоведы объединяют в одну школу, так непохожих друг на друга, как импрессионисты. Даже зрители, хорошо знакомые с прекрасными собраниями этих мастеров в музеях Москвы и Ленинграда, увидят много нового. И живопись XX века представлена первоклассными произведениями крупнейших мастеров. Особый интерес вызовет живопись США, почти не представленная в советских коллекциях.

Разнообразие эпох, многообразие национальных школ и направлений в искусстве, творческих индивидуальностей позволит каждому найти свои, наиболее близкие ему картины, ощутить радость встречи с большим, настоящим искусством.

**А. ТЮРЮМИН,**  
ст. научный сотрудник  
Одесского  
художественного музея.  
(По заказу «ЗНК»).

## ВДЯЧНІСТЬ МАЯЧНИКІВ

27 червня цього року «ЗНК» опублікувала матеріал з приводу 125-річного ювілею Єваторійського маяка. На початку червня на маяку побували працівники кафедри фізичної географії ОДУ, які в цей час проводили експедиційні роботи в північно-західних районах України. Публікація в «ЗНК» була надіслана начальнику маяка М. Д. Слєпцову, маячнику з 30-річним стажем.

Нещодавно ми отримали листа від нього, в якому, між іншим, є такі рядки: «Дуже дякую за статтю, дорогі друзі, це жива пам'ять вашого відвідування маяка, і я завжди буду її зберігати. Пишіть, приїжджайте, завжди раді вам».

До листа додається добре оформлене запрошення на святкування 125-річчя Єваторійського маяка, підписане командуючим гідрографічної служби Чорноморського флоту. Вдивляючись в зображення смугастої 52-метрової вежі маяка на зворотному боці запрошення і згадуємо неповторні хвилини спілкування з гостинними маячниками...

**О. ГУБАР,**  
інженер кафедри фізичної географії.

Лист до редакції

## СЕРДЕЧНА ПОДЯКА

Шановні товариші!  
Влітку цього року моя сім'я їхала поїздом Одеса—Москва (№ 376) до Москви. Провідниками нашого вагону № 13 були дівчата з фізичного факультету Оде-

ського університету Тая Славягіна і Марина Бородай. Дівчата сумлінно виконували свої обов'язки: своєчасно принесли чай, роздали білизну, і навіть мили підлогу в вагоні, хоча зараз

нелегко знайти провідника, який би це робив. Дівчата були чемні з пасажирями.

Просимо адміністрацію ОДУ і комітет комсомолу подякувати дівчатам комсомольської бригади від імені пасажирів.

З повагою Н. Сироватко,  
місто Первомайськ Миколаївської області.

## ОГОЛОШЕННЯ

УВАГА,

КОНКУРС!

Об'єднання молодіжних клубів управління культури обласної Ради депутатів трудящих проводить **ОБЛАСНИЙ КОНКУРС КОМАНД ВЕСЕЛИХ І ВИНАХІДЛИВИХ (КВН) ТРУДОВИХ КОЛЛЕКТИВІВ І НАВ-**

чальних закладів Одеської області.

Для участі в конкурсі необхідно до 1 жовтня представити сценарій привітання команди на тему «Наш колектив» оргкомітетові конкурсу, указати авторів тексту. З умовами проведення конкурсу веселі і винахідливі можуть ознайомитися в об'єднанні молодіжних клубів за адресою: Проспект Миру, 4.

ПОТРІБНІ РОБОЧІ РУКИ

Одеський завод ім. Кірова запрошує на тимчасову роботу всіх бажаючих, хто має спеціальність токаря чи свердлувальника, а також студентів без спеціальності на період листопад—грудень 1986 року та лютий—травень 1987 року. Про графік та можливість роботи на півставки необхідно домовлятися індивідуально. За роз'ясненнями звертатися в комітет комсомолу ОДУ до В. Нємцєлова.

Адреса заводу: вулиця Кірова, 5. Іхати тролейбусом № 2, трамваями №№ 4 і 28.

Штаб трудових справ комітету ЛКСМУ ОДУ.

**ПИШІТЬ НАМ:**

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

**ЗАХОДЬТЕ:**

Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

**ДЗВОНІТЬ:**

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.